

Elin: Aluehallitus 8/2022
Aika: 10.10.2022 Kello: 09:00 - 12:23
Paikka: Auditorio Kotka, Y3

Läsnäolijat:

Nimi

Salovaara-Kero Anne
Lithén Carola
Somppi Sari
Haldin Annica
Sjökqvist Peter
Lindqvist Hans-Erik
Rajala Katja
Willman Gösta
Karppi Päivi
Bystedt Rainer
Sandbacka Joacim
Rantala Mervi
Pettersson David

Tehtävä

Puheenjohtaja
Jäsen
Jäsen
Jäsen
Varapuheenjohtaja
Jäsen
II varapuheenjohtaja
Jäsen
Jäsen
Jäsen
Jäsen
Jäsen
Jäsen

Lisätiedot

Poistui klo 12.15 §143 aikana

Muut osallistujat:

Hartman Tuula
Ollikainen Mikko
Berg Kim
Strand Joakim
Heinonen Marko
Borg Johanna
Kinnunen Marina
Vähäkangas Pia
Sjöström Pia-Maria
Penttinen Erkki
Jakobsson-Pada Linda
Berg Päivi
Nystrand Lena
Palmberg Christian

Asiantuntija
VALT pj.
VALT I varapj.
VALT II varapj.
VALT III varapj.
VALT IV varapj.
Esittelijä
Esittelijä
Esittelijä
Sihteeri
Asiantuntija
Asiantuntija
Asiantuntija

Saapui klo 9.30 § 135

Paikalla klo 9.05-9.22 § 135
Paikalla klo 9.00-9.50 § 135

Forsman Tommy

Asiantuntija

Pykälä
§ 140

Käsitteltävä asia

Ateria- ja puhdistuspalvelujen tukiyhtiön perustaminen

Sivu
3

Ateria- ja puhdistuspalvelujen tukiyhtiön perustaminen

Aluehallitus 10.10.2022 § 140
2295/00.01.00.00/2022

Omistajaohjausjaosto 5.10.2022

Valmistelija Jakobsson-Pada Linda
Lisätietoja: puhelinnumero: 040 649 2883, etunimi.sukunimi@ovph.fi

Ateria- ja puhdistuspalvelut ovat hyvinvointialueen ydintoimintaa tukevia tukitoimintoja. Pohjanmaan hyvinvointialue ei itse tuota näitä palveluita. Vuonna 2022 hyvinvointialueen kuntayhtymä on hankkinut sosiaali- ja terveydenhuollon ateria- ja puhdistuspalvelut kahden in-house-yhtiön kautta tai ostamalla palvelun suoraan kunnalta tai kunnan kilpailuttamalta toimijalta. Hyvinvointialuelainsäädäntö edellyttää muutoksia tukipalveluiden organisointiin itsehallinnollisten hyvinvointialueiden aloittaessa toimintansa 2023.

Hyvinvointialuelainsäädännön ja hankintalainsäädännön myötä hyvinvointialueiden vaihtoehtona on 1) tuottaa palvelut itse 2) hankkia palvelut in-house-yhtiön kautta tai 3) kilpailuttaa palvelut markkinoilla. Kunnat eivät 1.1.2023 alkaen saa tuottaa hyvinvointialueelle sosiaali- ja terveyspalveluihin ja pelastuspalveluihin liittyviä ateria- ja/tai puhdistuspalveluita huomioimatta yhtiöittämisvelvoitetta ja hankintalainsäädännön rajoituksia.

Toimeenpanolain (616/2021) mukaan kunnilta voidaan hankkia tukipalveluja yhden vuoden siirtymäaikana. Siirtymäaikaa koskevassa erityissäännöksessä 69 a § on täsmennys, jonka mukaan hyvinvointialueet voivat ostaa palvelua kunnilta siirtymävuoden 2023 aikana, jos palvelun hankinta alittaa julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain 26 §:ssä tarkoitetun EU-kynnysarvon. EU-kynnysarvo on tällä hetkellä palveluiden osalta 215 000 €. Kynnysarvo on varsin matala, mikä merkitsee käytännössä sitä, että siivous- ja ruokapalvelujen siirtymäkausi on lyhyempi kuin yksi vuosi.

Henkilöstön siirto kunnista ja kuntayhtymistä hyvinvointialueille katsotaan liikkeen luovutukseksi. Liikkeen luovutukseksi katsotaan myös sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen tehtävien tukitehtävien ja tehtäviä hoitavan henkilöstön siirrot, jos tehtävää hoitavan henkilön tosiasiallisista tehtävistä vähintään puolet on siirrettävän toiminnan tukitehtäviä. Lain sanamuoto tarkoittaa, että hyvinvointialueelle tulee siirtää henkilöstö, jonka suorittamista tehtävistä vähintään puolet on tarkoitetun kaltaisia tukitehtäviä, ellei henkilöstöä ole siirretty tukiyhtiöön ennen vuodenvaihdetta.

Nykytilanteessa Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä ostaa ateria- ja siivouspalveluja osittain Alerte Ab Oy:ltä (omistusosuus 5 %) ja Teese Botnia Oy Ab:ltä (omistusosuus 29 %) sekä osittain suoraan kunnilta ostopalvelusopimuksilla. Kristiinankaupunki, Kaskinen, Närpiö, Korsnäs ja Vöyri ovat hyväksyneet syksyn aikana aiesopimuksen ruoka- ja siivouspalvelujen tukiyhtiön perustamisesta. Kunnat toivovat nyt, että Pohjanmaan hyvinvointialue hyväksyy aiesopimuksen omalta osaltaan ja tulee mukaan omistajaksi tukiyhtiöön. Aiesopimus on valmistelun liitteenä.

Tällainen tukiyhtiö voidaan katsoa sidosyksiköksi. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016) mukaan sidosyksiköllä tarkoitetaan hankintayksiköstä muodollisesti erillistä ja päätöksenteon kannalta itsenäistä yksikköä. Lisäksi edellytyksenä on, että hankintayksikkö yksin tai yhdessä muiden hankintayksiköiden kanssa käyttää määräysvaltaa yksikköön samalla tavoin kuin omiin toimipaikkoihinsa ja että yksikkö harjoittaa enintään viiden prosentin ja enintään 500 000 euron osuuden liiketoiminnastaan muiden tahojen kuin niiden hankintayksiköiden kanssa, joiden määräysvallassa se on. Sidosyksikössä ei saa olla muiden kuin hankintayksiköiden pääomaa.

Aluehallitus on käsitellyt 29.8.2022 pitämässään kokouksessa yleisellä tasolla Pohjanmaan hyvinvointialueen ateria- ja puhdistuspalveluja 2023 (§ 88/29.8.2022) ja päättänyt samalla ulkopuolisen selvityksen teettämisestä. Hyvinvointialue on tilannut konsulttiselvityksen KPMG Oy Ab:ltä. Selvitys on liitteenä.

Selvityksessä todetaan mm., että perustettava yhtiö toimisi sekä sen osakkaina olevien kuntien että hyvinvointialueen in-house-yhtiönä eli hankintalain 15 §:n mukaisena sidosyksikkönä, ja in-house-yhtiölle asetettujen vaatimusten täytyessä osakkaat voivat hankkia yhtiön palveluja kilpailuttamatta. Asian oikeudellisesta etenemisestä ja aikataulusta riippuen yhtiön palvelukseen ennen 1.1.2023 siirtynyt henkilöstö ei siirry hyvinvointialueelle.

Pohjanmaan hyvinvointialueen osalta tulee olla tavoitteena, että omistusosuus tällaisessa sidosyksikössä vastaa yhtiöltä ostettavien palvelujen osuutta, ei kuitenkaan siten, että yhtiöstä tulee hyvinvointialueen tytäryhtiö. Sen vuoksi pitkän aikavälin tavoitteena tulee olla, että myös yhtiön muut osakkaat käyttävät yhtiön palveluja riittävässä määrin.

Hallintojohtaja Linda Jakobsson-Pada

Omistajaohjausjaosto päättää:

1. ehdottaa aluehallitukselle, että se hyväksyy hyvinvointialueen osalta aiesopimuksen, joka koskee ruoka- ja siivouspalvelujen tukiyhtiön perustamista.
2. että tukiyhtiön valmistelua priorisoidaan siten, että yhtiön muodostamiseksi tarvittavat päätökset voidaan tehdä ennen 1.1.2023.
3. ilmoittaa kunnille, että henkilöstö, jonka suorittamista tehtävistä vähintään puolet on tarkoitettuna kaltaisia tukitehtäviä, tulee lain mukaan siirtää hyvinvointialueelle, ellei henkilöstöä ole siirretty tukiyhtiöön ennen vuodenvaihdetta.
4. että jatkoneuvotteluissa tulee korostaa, että hyvinvointialueen omistusosuuden tulee olla vähintään 30 %, jotta sillä on riittävä määräysvalta yhtiössä, ja että yhtiön toiminta tulee suunnitella siten, että se on kustannustehokasta ja hyvinvointialueen tarpeiden kannalta tarkoituksenmukaista.
5. korostaa sen tärkeyttä, että pitkällä aikavälillä tukiyhtiön kaikki osakkaat käyttävät yhtiön palveluja, jotta lain määräykset sidosyksiköistä täyttyvät.
6. valtuuttaa hallintojohtajan ja tukipalveluiden palvelupäällikön jatkamaan asian valmistelua yhdessä kuntien kanssa hyvinvointialueen toimielinten päätettäväksi.
7. merkitä konsulttiselvityksen tiedoksi.

Päätös: Carina Storhannus jääväsi itsensä hallintolain (434/2003) 28 § 5 momentin perusteella ja poistui kokouksesta 14:21. Jaosto hyväksyi esittelijän esityksen yksimielisesti. Carina Storhannus palasi kokoukseen 14:59.
Esitys hyväksyttiin.

Aluehallitus 10.10.2022 § 140
2295/00.01.00.00/2022

Hyvinvointialuejohtaja Kinnunen Marina

esittää aluehallitukselle, että se hyväksyy kolmannen tukiyhtiön perustamisen, omistajaohjausjaoston esityksen mukaisesti.

Päätös:

Ehdotus hyväksyttiin.

Hallituksen jäsen Katja Rajala ehdotti, että hallitus ei hyväksy aiesopimusta, sillä se on ristiriidassa eräiden omistajaohjausta koskevien periaatteiden kanssa. Ehdotus ei saanut kannatusta, joten se raukesi.

Pöytäkirjaan merkittiin, että hallituksen jäsenet Rainer Bystedt ja Hans-Erik Lindqvist ilmoittivat olevansa esteellisiä hallintolain 28 §:n 5 momentin mukaisesti (yhteisöjääviys) ja poistuivat kokouksesta asian käsittelyn ajaksi.

Otteen oikeaksi todistaa: Pvm 8.11.2022

Kirsi Lammi
johdon assistentti

Julkaistu: xx.xx.xxxx

Päätös on annettu asianosaiselle tiedoksi sähköpostilla / kirjeellä, joka on lähetetty xx.xx.xxxx

Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 140

Oikaisuvaatimusohjeet

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kuntayhtymän jäsenkunta
- kuntayhtymän jäsenkunnan jäsen

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi vaatimus perusteineen ja se on tekijän allekirjoitettava.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän (7) päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena (3) päivänä viestin lähettämisestä.

Omistajakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän (7) päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen käsittely on maksutonta.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjan otteita ja liitteitä voi pyytää kirjaamosta (yhteystiedot alla).

Pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa, www.pohjanmaanhyvinvointi.fi.

Oikaisuvaatimusviranomaisen:

Pohjanmaan hyvinvointialue / hallitus
Hietalahdenkatu 2-4
65130 Vaasa
kirjaamo@ovph.fi

käyntiosoite: XA-talo, Hietalahdenkatu 6, 6. krs. Aukioloaika maanantaista perjantaihin klo 9-14.